

STANOWISKO RADY POROZUMIENIA KRĘGÓW INSTRUKTORÓW HARCERSKICH
IM. ANDRZEJA MAZKOWSKIEGO W SPRAWIE ODRODZENIA ZWIĄZKU
HARCERSTWA POLSKIEGO

Siedemdziesiąt lat temu na ziemiach polskich zapoczątkowany został ruch skautowy. Powstawały zastępy i drużyny. Instruktorzy prowadzący drużyny tworzyli ich program i styl działania. Organizowały się Komendy i władze. Dokąd były wsłuchane w głos drużyn i gotowe do harcerskiej służby - Związek rozwijał się. Egzamin zdany przez Szare Szeregi jest najlepszym świadectwem właściwości obranej drogi.

Ostatnie lata pokazały dobitnie, jak łatwo można niszczyć Harcerstwo. Wystarczyło tylko, by władze organizacji nie licząc się z naturalnym zapotrzebowaniem dzieci, młodzieży i instruktorów wprzęgły je w realizację do-
rażnych celów gospodarczych i politycznych.

Odrodzenia Harcerstwa należy szukać w ruchu drużyn i szczepów. Podobnie, jak siedemdziesiąt lat temu Harcerstwo musi się odrodzić oddolnie w wyniku nieskrępowanego ruchu społecznego. Aktualne władze ZHP muszą nauczyć się wsłuchiwać w głos drużyn i szczepów. Tym bardziej, że Główna Kwatera, Komendy Chorągwi i ogromna ilość Komend Hufców jest obciążona spuścizną lat 1960 - 1980 zarówno przez związki personalne, prezentowaną mentalność działania, zależności społeczne, polityczne i materialne zawodowe.

Jest faktem, że instruktorzy są zróżnicowani światopoglądowo. Należy pozwolić im na precyzowanie własnych postaw i dążeń. Należy stworzyć warunki do przyjęcia Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego oraz Zobowiązania Instruktorskiego zgodnego z duchem tradycji Harcerstwa. Należy pozwolić na formułowanie różnych form i programów działania, co znajdzie najpełniejsze odzwierciedlenie w treści prób na kolejne stopnie harcerskie, ich nazwach i oznakowaniach. Należy wreszcie pogodzić się z tym, że powstają i będą powstawać ruchy autentycznie harcerskie, choć nie związane z ZHP. Próby zahamowania tego procesu i zaskanianie się przez kogokolwiek przepisami /notabene nie odzwierciedlającymi oczekiwań ruchów, harcerzy, instruktorów i całego społeczeństwa/ będą świadczyły, że nie chodzi o rozwój Harcerstwa, lecz o utrzymanie organizacji w postaci z lat siedemdziesiątych; co należy jednoznacznie podkreślić jest korzystne i nieskrępujące dla osób z Władz ZHP. Jedynym ograniczeniem - powinien być bezwzględny nakaz przestrzegania przez instruktorów Prawa Harcerskiego. Wszyscy, którzy tego nie potrafią, nie chcą, lub nie rozumieją - powinni odejść z czynnej pracy w Harcerstwie.

Obecnie, kiedy społeczeństwo nie wierzy w żadne werbalne deklaracje - tylko postępowanie instruktora w taki sposób, w jaki nakazuje postępować swoim ruchom lub harcerzom, tylko jego społeczna i bezinteresowna praca z nimi - może uzyskać społeczną aprobatę i przekonać o czystości intencji.

Niczym nieskrępowany ruch harcerski sprawi, że wykrystalizują się społeczny akceptowane przez młodzież i społeczeństwo treści i formy działania, że powstaną autentyczne środowiska harcerskie. W aktualnej sytuacji trudno określić ile potrzeba na to czasu. Może kilkanaście miesięcy lub kilka lat ciężkiej pracy. Ważnym etapem może być Walny Zjazd Harcerstwa, nie ZHP, ponieważ Związek nie jest już jedyną organizacją harcerską w Polsce. Należy przez cały czas pamiętać /a dotyczy to szczególnie tych, którzy usiłują

powstrzymać odradzanie się Harcerstwa/, że ZHP i Harcerstwo wogóle ze względu na ścisłe powiązanie z historią i losem Polski oraz na ogromny dorobek wychowawczy stanowi własność całego społeczeństwa, że społeczeństwo polskie, gdy tylko upora się z największymi niebezpieczeństwami zagrażającymi jego bytowi biologicznemu - upomni się o tę swoją własność.

Czuwaj !

Rada Porozumienia Kręgów Instruktorów
Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego

Warszawa, dnia 13 września 1981 roku.

UCHWAŁA RADY POROZUMIENIA KRĘGÓW INSTRUKTORÓW
HARCERSKICH IM. ANDRZEJA MAŁKOWSKIEGO

Rada Porozumienia Kręgów Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego na zbieżce w dniach 12 i 13 września 1981 roku, po zebraniu opinii, ze środowisk instruktorskich z całej Polski, stwierdziła, że w wielu z nich odbierane są Przyrzeczenia Harcerskie w różnych redakcjach. Uzyskane informacje wskazują, iż powyższa sytuacja spowodowana jest tym, że :

1. Przyrzeczenie przyjęte na VII Zjeździe ZHP /marzec 1981 r/ jest powtórzeniem tekstu z 1964 roku, tekstu, który był świadomym odcięciem się od tradycji ruchu harcerskiego.
2. Tekst Przyrzeczenia zawiera wyraźną deklarację światopoglądową, która jest odbierana powszechnie jako wyraz nietolerancyjności ZHP.
3. Część zobowiązań zawartych w tej wersji Przyrzeczenia ma wyłącznie deklaratywny - hasłowy charakter.
4. Wielu instruktorów rozumie treść powyższego tekstu Przyrzeczenia jako sprzeczną z własnym światopoglądem. W tej sytuacji nie chcą i nie mogą oni ze względu na uczciwość wychowawcy - odbierać takiego Przyrzeczenia.
5. Sformułowania : "pokój", "szczęście ludzi", "socjalizm" nie są w dzisiejszym świecie jednoznaczne.

UWAŻAMY, że Przyrzeczenie Harcerskie jest rodzajem osobistej przysięgi. Powinno zawierać uniwersalne treści idei harcerskiej zrozumiałe i jasne dla każdego.

Rada Porozumienia Kręgów Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego ZALECA Kręgom następujący tekst PRYZRZECZENIA HARCERSKIEGO :

" Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Polsce,
nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym Prawu Harcerskiemu "

potwierdzenie pPrzyrzeczenia :

N " Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy "

o Tekst powyższy zalecamy ponieważ :

1. Nawiązuje bezpośrednio do sformułowań utrwalonych w tradycji harcerskiej
2. Jest jasny i zrozumiały dla każdego harcerza i instruktora.
3. W słowach : " Mam szczerą wolę ..." harcerz wyraża osobisty zamiar

kształtowania charakteru.

4. Nie zmusza do złożenia wyraźnej deklaracji światopoglądowej.
5. Umożliwia nieskrępowany rozwój poglądów na świat.

ZWRACAMY SIĘ DO WSZYSTKICH INSTRUKTORÓW ZWIĄZKU, aby przyjęli powyższy tekst jako tekst Przyrzeczenia Harcerskiego. Odbierając tak sformułowane Przyrzeczenie umożliwimy naszym wychowankom późniejszy, świadomy wybór drogi życiowej. W ten sposób będziemy prawdziwie odpowiedzialni za powierzoną nam młodzież.

Zwracamy się do instruktorów Związku, aby przeanalizowali dokładnie treść Przyrzeczenia przyjętego przez VII Zjazd:

Weźcie pod uwagę nasze argumenty!

Czuwaj!

Rada Porozumienia Kręgów Instruktorów
Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego

Warszawa, dnia 13 września 1981 roku.

APEL POROZUMIENIA KRĘGÓW INSTRUKTORÓW HARCERSKICH
IM. ANDRZEJA MAŁKOWSKIEGO DO INSTRUKTORÓW ZWIĄZKU
HARCERSTWA POLSKIEGO

D r u h n y ! D r u h o w i e !

Jedną z kardynalnych zasad Harcerstwa jest wychowanie suchów i harcerzy przez przykład osobisty instruktora. Dlatego właśnie każdy instruktor harcerski musi bezwzględnie przestrzegać Prawa Harcerskiego.

Niestety, nie napisano tego jednoznacznie nigdzie w dokumentach ostatniego Zjazdu ZHP. Nie ma też oznak, by władze Związku zamierzały rzeczywiście wprowadzić w życie tę kardynalną zasadę. Czując się odpowiedzialnymi za wychowanie suchów i harcerzy, za wychowanie młodego pokolenia Polaków, uznajemy, że dłużej nie można już czekać - sami musimy rozpocząć batalię o przestrzeganie przez instruktorów Prawa Harcerskiego.

Każdy instruktor powinien podjąć niezłomną decyzję, że będzie poszukiwany Prawu. Tylko to upoważni go do nazywania się instruktorem harcerskim.

Prawo Harcerskie musi być przestrzegane przez instruktorów w całej rozciągłości. Wszystkie jego treści są jednakowo ważne. Mimo to uwagę należy zwrócić na dziesiąty punkt Prawa mówiący o zakazie picia napojów alkoholowych i palenia tytoniu. Chociaż nie najważniejszy i nie stanowiący problemu harcerskości sprawia najmniejszą trudność suchom i harcerzom w sprawdzaniu, czy jest przestrzegany przez ich starszego druha - instruktora. Jakikolwiek odstępstwa, bez względu na tłumaczenia zachwieją wiarygodność wychowawczą instruktora i podważą szczerą chęć sprostania pozostałym wymogom Prawa. Dlatego właśnie w tym względzie, nie może być żadnych kompromisów.

D r u h n y !

D r u h o w i e !

Manifestujemy przez umieszczenie znaku " 10 " /dziesiątki/ na węźle kilijki instruktorskiej naszą wolę przestrzegania Prawa Harcerskiego oraz

przeświadczenia, że tylko ten kto je przestrzega może być instruktorem.

Zwróćmy się z gorącą prośbą do tych wszystkich instruktorów, którzy nie mogą lub nie chcą przestrzegać Prawa Harcerskiego aby jak najszybciej opuścili szeregi ZHP. Będzie to akt świadczący o odwadze i odpowiedzialności zarówno jednych i drugich.

D r u h n y ! D r u h o w i e !

W naszej walce możemy liczyć na poparcie całego społeczeństwa, które przechowuje w pamięci prawdziwą sylwetkę instruktora harcerskiego i oczekuje jej wskrzeszenia.

Gzuwaj !

Porozumienie Kręgów Instruktorów
Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego

Warszawa, dnia 13 września 1981 roku.

S T O P N I E H A R C E R S K I E

Kręgi Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego wprowadzają i zachęcają wszystkie drużyny do wprowadzenia i przywrócenia tradycyjnego systemu pięciu stopni harcerskich wraz z symboliką i nazewnictwem. System ten jest dostosowany do aktualnych potrzeb i uwzględnia właściwości psycho-fizycznego rozwoju dzieci i młodzieży. Wymagania stopni uzupełniono doświadczeniami wielu środowisk harcerskich.

Program wymagań każdego ze stopni składa się z trzech działów :

- wychowania obywatelskiego
- wychowania harcerskiego ogólnego
- wychowania harcerskiego polowego

Nazwy stopni i sposób ich oznakowania :

1. Młodzik-ochotniczka - krzyż harcerski /po złożeniu Przyrzeczenia/ bez żadnych nabić.
2. Wywiadowca-tropicielka - na krzyżu nabita srebrna lilijka.
3. Cwik-pionierka - na krzyżu nabita złota lilijka.
4. Harcerz Orli-wędrowniczka/samarytanki/ - na krzyżu nabita złota lilijka i krąg.
5. Harcerz /Harcerka/ Rzeczypospolitej - na krzyżu nabite : złota lilijka, złoty krąg i złoty wieniec.

Charakterystyka stopni :

1. **MŁODZIK - OCHOTNICZKA.** /11-13 lat/ Stopień ten przewidziany jest dla dziewcząt i chłopców poznających smak Harcerstwa i starających się żyć zgodnie z jego Prawem. Program tego stopnia zawiera elementarne wiadomości i umiejętności przydatne na wycieczkach i biwakach. Młodzik - ochotniczka w życiu domowym nie potrzebuje obsługi, jest zaradny, usłużny i pożyteczny.
2. **WYWIADOWCA - TROPICIELKA** /12-15 lat/. Stopień ten przewidziany jest dla harcerzy, którzy osiągnęli już pewne doświadczenie w życiu polowym. Wywiadowca - tropicielka potrafi służyć radą i pomocą innym mniej doświadczonym.

czonym. W harcerskich grach i ćwiczeniach osiągnął taki poziom, że może zainicjować młodszym. Posiada umiejętności organizacyjne pozwalające mu prowadzić zastęp lub pełnić inną funkcję w drużynie.

3. **UWIK - PIONIERKA/SAMARYTANKA/**. /14-17 lat/. Jest to już harcerski "wyga", zaradny i dający sobie dobrze radę w różnych sytuacjach życiowych. Uwik - pionierka osiągnęli pełne wykształcenie w podstawowych technikach i umiejętnościach harcersko polowych /w toku dalszego zdobywania stopni, zdobywają już specjalizację w dziedzinie technik harcerskich/. W dziedzinie pracy nad sobą ćwika-pionierki nie trzeba prowadzić za rękę - sam sobie wybiera cele i zadania, konsekwentnie dążąc do ich realizacji. Po osiągnięciu tego stopnia harcerz jeżeli chce i ma ku temu zdolności może rozpocząć służbę instruktorską.
4. **HARCERZ ORLI - WĘDROWNICZKA /16-18 lat/**. Stopień ten przewidziany jest dla młodzieży starszej będącej w okresie poszukiwania własnej drogi życiowej i chcącej żyć zgodnie z wymaganiami Prawa Harcerskiego. Harcerz orli-wędrowniczka - to młody człowiek starający się samodzielnie myśleć i czynnie angażować w służbę społeczną. Sam potrafi dostrzegać problemy społeczne i czuje potrzebę działania oraz potrafi znaleźć dla siebie teren aktywności społecznej. Program tego stopnia oparty jest na wędrowce w sensie dosłownym - wędrowce turystycznej i w sensie intelektualnym - "wędrowce" po interesujących zagadnieniach i problemach.
5. **HARCERZ /HARCERKA/ RZECZPOSPOLITEJ**. Stopień ten przewidziany jest dla młodzieży rozpoczynającej życie dorosłe. Harcerzami Rzeczypospolitej są ci, którzy znaleźli swe miejsce w życiu jako harcerze. Dostrzegając potrzeby i problemy społeczne nie tylko sami angażują się w działanie ale również potrafią znaleźć teren służby społecznej dla zespołu swych kolegów i przyjaciół. Potrafią inspirować i organizować swoje środowisko do potrzebnego społecznego działania.

D r u h u d r u ż y n o w y !

Jeżeli jesteś zainteresowany proponowanym przez nas systemem stopni nawiąż kontakt z jednym z poniższych adresów. Prześlemy Tobie niezbędne w tym względzie materiały.

a d r e s y k o n t a k t o w e :

- dh Joanna Barszczewska, 02-516 Warszawa ul. Starościńska 8/10 m 7.
- dh Andrzej Chyrowicz, 40-086 Katowice ul. Liebknechta 9c/13.
- dh Małgorzata Rehleder, 31-160 Kraków ul. Kolberga 4/9.
- dh Wojciech Tomczak, 81-363 Gdynia ul. 3 Maja 17/3.

O z u w a j !

Rada Porozumienia Kręgów Instruktorów
Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego

Warszawa, dnia 13 września 1981 r.

